

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Факультет природничо-географічної освіти та екології
Кафедра географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНЕ ЗЕМЛЕЗНАВСТВО

ПП.2.02

Галузь знань	01 Освіта	Курс	1
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)	Семестр	1
Освітньо-професійна програма	014.07 Середня освіта (Географія та іноземна мова)	ECTS	4
	014.07 Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота	Годин	120
Статус	Нормативна дисципліна		
Форма навчання	Денна, заочна		
Семестровий контроль	Екзамен		

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижневе навантаження	
Лекції		Лабораторні /практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма		
34	8	17	4	69	120	3	5

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Пологовська Юлія Юріївна	Пологовська Юлія Юріївна
Посада	викладач кафедри географії	викладач кафедри географії
Вчене звання		
Науковий ступінь		
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Пологовська_Ю.Ю..pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Пологовська_Ю.Ю..pdf
e-mail	grinenko_julia@ukr.net	grinenko_julia@ukr.net

МЕТА КУРСУ:

Формування у студентів системи знань з теоретичних основ сучасного землезнавства, про географічну оболонку як цілісний планетарний природний комплекс, розуміння загальних закономірностей будови, розвитку і функціонування географічної оболонки.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Студент має знати: основні гіпотези утворення Всесвіту та Сонячної системи, сучасні уявлення про будову Землі; історію розвитку знань про Землю та історію основних географічних відкриттів; рухи Землі у Всесвіті та їхній вплив на розвиток ГО. Студент має вміти: визначати положення Землі в космічному просторі; розрізняти основні докази, наслідки та характеристики добового і річного рухів Землі, розв'язувати задачі на осьове обертання та орбітальний рух Землі; застосовувати знання про космічно-земні зв'язки при розгляді конкретних географічних закономірностей.	Загально-професійна компетентність - володіння фундаментальними вихідними поняттями сучасного землезнавства, що забезпечують формування наукової картини світу через пізнання фізичних властивостей Землі; космічно-земних зв'язків.

Студент має знати: сучасні уявлення про розвиток, організацію та складові географічної оболонки, закономірності динаміки, розвитку і функціонування географічної оболонки Землі та її складових; причинно-наслідкові, функціональні, просторові, логічні зв'язки розвитку природи і суспільства. Студент має вміти: пояснювати закономірності будови, розвитку і функціонування географічної оболонки як цілісної системи; характеризувати структурні елементи геосфер та давати порівняльну характеристику географічним об'єктам; встановлювати та пояснювати причинно-наслідкові, функціональні, просторові, логічні зв'язки взаємодії структурних елементів ГО; наводити і пояснювати механізми кругообігу речовини та енергії у ГО; орієнтуватися в проблемах охорони природи та раціонального використання природних ресурсів.	Спеціально-фахова компетентність - розуміння закономірностей будови, динаміки і розвитку географічної оболонки для розробки системи оптимального управління процесами, що відбуваються у географічному середовищі та раціональної організації природокористування тощо.
Студент має знати: алгоритми створення описово-структурної моделі проекту та форми і методи її успішної реалізації; Студент має вміти: створювати описово-структурні моделі проекту та формувати програми діяльності щодо його реалізації; працювати в команді, розподіляти завдання між членами групи; представити та візуалізувати результати проекту.	Проектна компетентність - готовність педагога до теоретико-практичної діяльності з розроблення й реалізації різноспрямованих за змістом проектів у професійній сфері.
Студент має знати: способи пошуку, обробки, структурування, систематизації, зберігання, представлення, передавання інформації за допомогою традиційних та інформаційних технологій; Студент має вміти: раціонально добирати й свідомо застосовувати засоби ІКТ та освітні ресурси мережі Інтернет для ефективного здійснення професійної діяльності та постійного професійного розвитку; приймати рішення в непередбачуваних і мінливих інформаційних умовах; формувати власні бази даних з Інтернет-ресурсів навчального призначення для організації та модернізації в майбутній професійній діяльності навчально-виховного процесу.	Інформаційно-комунікативна компетентність - здатність використовувати ІКТ для опанування інформаційними потоками та для їх гарантованого донесення з метою задоволення особистих індивідуальних потреб і вдосконалювати свої знання, уміння, навички.

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Базові знання з курсів «Геологія» та шкільного курсу фізики і астрономії.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

єврістичний, пояснювально-ілюстративний із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, метод проблемного викладання, проектних технологій, метод кейсів.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми лабораторних	Самостійна робота	Контроль знань
Змістовий модуль І			

Тема 1. Теоретичні засади землезнавства.	Тема 1. Теоретико-методичні та методичні аспекти загального землезнавства. Історія розвитку загального землезнавства.	Тема 1. Географічні уявлення фінікійців, шумерів, карфагенян та давньокитайських цивілізацій. Тема 2. Географічні товариства та їх значення у розвитку географії. Тема 3. Становлення географічної науки в Україні. Сучасні напрями географічних досліджень в Україні. Тема 4. Сучасні напрями, методи та досягнення в океанологічних дослідженнях. Тема 5. Напрями новітніх досліджень та головні досягнення в у вивченні космосу.	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота. Географічна номенклатура: Європа, Азія, Африка
Тема 2. Історія розвитку загального землезнавства. Античне землезнавство та географічні ідеї Середньовіччя в системі знань			
Тема 3. Історія розвитку загального землезнавства в епоху Великих географічних відкриттів. Новий та новітній періоди розвитку географії. Напрями новітніх досліджень у фізичній географії.			
Тема 4. Земля у Всесвіті. Загальна характеристика Всесвіту. Склад та будова Сонячної системи.	Тема 2. Земля в космічному просторі. Форми, розміри та основні фізичні властивості Землі як планети.	Тема 6. Гіпотези та сучасні уявлення про виникнення Землі. Тема 7. Уявлення українців про світобудову.	
Тема 5. Основні фізичні властивості Землі як планети. Внутрішня будова Землі.			
Тема 6. Рух Землі та його наслідки	Тема 3. Рух Землі та його наслідки. Час і географічна довгота.		
Змістовий модуль II			
Тема 7. Географічна оболонка як особливе утворення. Будова географічної оболонки.	Тема 4. Будова та етапи розвитку географічної оболонки. Динаміка географічної оболонки.	Тема 8. Історія розвитку географічної оболонки.	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота. Географічна номенклатура: Північна та Південна Америка, Австралія, Антарктида
Тема 8. Динаміка географічної оболонки.		Тема 9. Біологічний кругообіг речовин: кругообіг сірки, фосфору.	
Тема 9. Організація географічної оболонки.	Тема 5. Організація та диференціація географічної оболонки.		
Тема 10. Географічна оболонка – середовище існування людства	Тема 6. Антропосфера: сучасний етап розвитку географічної оболонки.	Тема 10. Історія природо-користування. Тема 11. Екологічні кризи минулого та ознаки сучасної глобальної екологічної кризи.	

ОЦІНЮВАННЯ:

При підсумковому семестровому контролі у формі іспиту поточна успішність з дисциплін оцінюється від 0 до 60 балів включно. За виконання завдань підсумкового контролю (екзамену) студент може набрати від 0–40 балів. Максимальний загальний бал оцінювання складає 100 балів. Студент отримує допуск до іспиту, якщо за результатами поточного контролю він набрав 35 і більше балів. Якщо студент за результатами атестації набрав від 0 до 34 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті, і лише після цього перескладати підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання поточної успішності під час занять ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

- Поточне усне опитування під час лабораторного заняття (1-3 балів).
- Тестування (max 5-7 балів за кожне тестування) – на лабораторному занятті після вивчення теми.
- Модульна контрольна робота (max 10 балів) – виконується на лабораторному /лекційному занятті.
- Проектна робота – max 10 балів.
- Вирішення практичних завдань, ситуаційних вправ, кейсів тощо у аудиторії (max 1-3 балів за кожне завдання в межах одного заняття).

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	- Багров М. В., Боков В. О., Черваньов І. Г. Землезнавство. К., 2000. - Волошин І. І. Загальне землезнавство. Ніжин: НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. - Голуб В.М. Основи загального землезнавства. Навчальний посібник. Умань: УВПП, 2007. – 122 с. - Загальне землезнавство. Книга 1: навчальний посібник / авт.-уклад. О. Д. Лаврик. Умань: ПП Жовтий О. О., 2014. – 112 с. - Кисельова О.О. Конспекти лекцій із курсу „Загальне землезнавство”: Навчально-методичний посібник для студентів заочного відділення спеціальностей „Географія” та „Екологія”. Луганськ: Альма-матер, 2007. – 64 с. - Мащенко О.М. Загальне землезнавство. Навчальний посібник. Полтава: ПДПУ, 2010. – 73 с. - Мащенко О.М. Основи ландшафтознавства. Навчальний посібник. Полтава: ПДПУ, 2010. – 86 с. - Олійник Я.Б., Федорищак Р.П., Шищенко П.Г. Загальне землезнавство: Навч. Посіб. К.: Знання – Прес, 2003. – 247 с.	Допоміжна:	- Волошин І. І., Уварова А. Є. Загальне землезнавство. Практикум. К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2000. - Земля і Всесвіт. К.: ВІРА –Торнадо, 2003. – 208 с. - Климишин І.А., Климишин О.І., Семак О.І. Відкриття нашого Всесвіту. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. — 112 с. - Половина І.П., Затула В.І. Загальні географічні закономірності Землі: навчальний посібник. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2002. - Щодра О.М. Історична географія. Навчальний посібник. – Львів, 2016
-----------------	--	-------------------	---

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, міжнародне стажування тощо) заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню згідно графіку консультацій викладача. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання незадовільних оцінок екзамену здійснюється відповідно до Порядку ліквідації академічної заборгованості у НПУ імені М.П. Драгоманова. Запізнення на заняття не допускаються. Використання мобільних пристроїв допускається лише з дозволу викладача для вирішення навчальних завдань під час виконання практичних робіт. При виконанні письмових робіт студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених програмою навчального курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60 % від можливої максимальної кількості балів). Навчання ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу.